ВЫДАЕЦЦА З САКАВІКА 1935 ГОДА

КІРАВЕЦ

СЕРАДА, 30 жніўня 2000 года

№ 67 (8136)

Раённая грамадска-палітычная газета

Узнагароджана Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР

Цана 30 руб.

ДОШКА ГОНАРУ

перадавікоў на жніве-2000

ЭКІПАЖЫ КАМБАЙНАЎ

Мікалай Мікалаевіч **Дрозд** *і Мікалай Іванавіч* **Белакурскі** *з калгаса "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага на Е-527 намалацілі* **1365 тон збожжа.**

Міхаіл Васільевіч **Вербенка** *і Аляксандр Яўгенавіч* **Іваніцкі** *з калгаса "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага на "Дон-1500" намалацілі* **1122 тоны збожжа.**

Аляксандр Сяргеевіч **Петранкоў** *і Аляксей Міхайлавіч* **Макаронак** *з СКП "Ніва" на "Дон-1500" намалацілі* **1061 тону збожжа.**

Уладзімір Мікалаевіч **Комар** *і Анатоль Васільевіч* **Вашукевіч** *з калгаса "III з'езд Саветаў" на "Дон-1500" намалацілі* **630 тон збожжа.**

Уладзімір Аляксеевіч **Грамыка** *з сынам Канстанцінам з калгаса "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага на СК-5 "Ніва" намалацілі* **404 тоны збожжа.**

Мікалай Аляксандравіч **Семянчук** *і Васіль Ціханавіч* **Еўдакімаў** *з калгаса імя Калініна на "Дон-1500" намалацілі* **289 тон збожжа.**

НА АДВОЗЦЫ

Валерый Васільевіч **Шчэрбіч** *з калгаса "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага на КамАЗе перавёз ад камбайнаў* **1748 тон збожжа.**

Андрэй Генадзьевіч **Ерычаў** *з калгаса "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага на КамАЗе перавёз ад камбайнаў* **1473 тоны збожжа.**

Георгій Аляксеевіч **Юркавец** *з калгаса "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага на ЗІЛ-130 перавёз ад камбайнаў* **1303 тоны збожжа.**

Васіль Іванавіч **Архіпенка** *з СКП "Ніва" на КамАЗе даставіў на Бабруйскі КХП* **860 тон збожжа.**

Уладзімір Уладзіміравіч **Чарапуха** *з калгаса "III з'езд Саветаў" на ГАЗ-53 перавёз ад камбайнаў* **677 тон збожжа.**

ІНФАРМАЦЫЯ РАЙСЕЛЬГАСХАРЧУ

аб ходзе ўборкі збожжавых і зернебабовых культур у гаспадарках раёна на 29 жніўня г.г.

Назва гаспадарак	Убрана ў % да пасеянага	Сярэдняя ўраджайн ц/га	Прададз. дзярж. ў % да плана
СКП «Чырвоны баец»	100	35,3	-
імя Свярдлова	100	10,2	50,7
«Рассвет» імя К.П.Арлоўскага	98,5	44,5	70,1
імя Дзяржынскага	96,8	26,2	97,2
«Камуніст»	94,3	26,4	80,5
СКП «Ніва»	94,3	32,3	115,8
«III з'езд Саветаў»	93,6	25,0	100,0
«Радзіма»	91,6	21,6	70,1
Жыліцкі сельгаскаледж	90,8	24,6	65,9
с-с «Шыннік»	89,8	15,1	100
імя Калініна	87,5	16,1	96,8
імя Ільіча	84,1	8,3	114,6
«Беларусь»	83,6	14,9	90,3
імя Кірава	83,2	21,0	75,0
імя Чапаева	81,4	10,8	34,0
с-с імя Кірава	81,1	18,5	57,4
СЗАТ «Бераснёўскае»	80,7	11,3	90
Усяго па раёне:	90,7	24,3	76,8

ВЫЙШЛІ Ў ПОЛЕ СЕЙБІТЫ

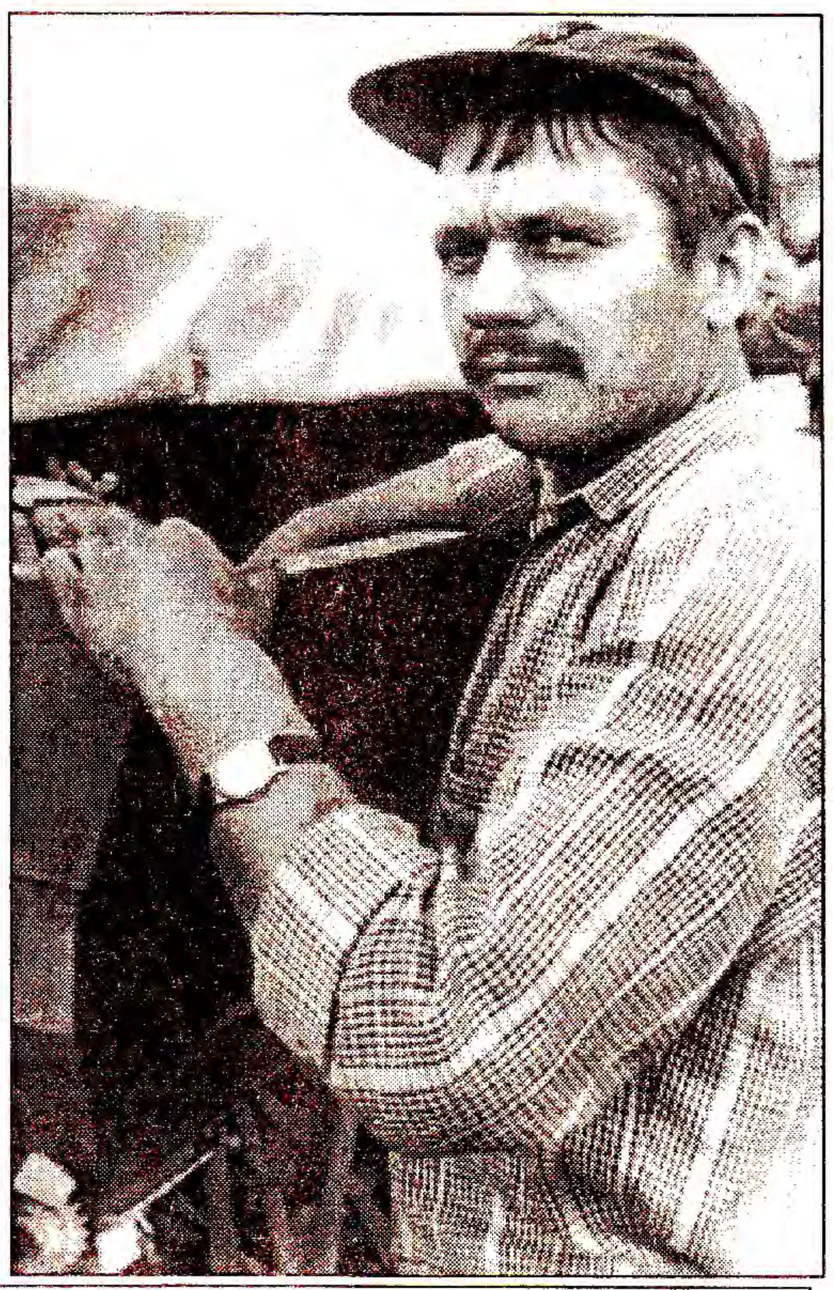
Прайшло крыху больш тыдня, як у СКП "Ніва" справілі дажынкі: збожжавыя ўбраны на ўсіх 890 гектарах. У панядзелак, калі мы наведалі гаспадарку, тут дамалочвалі рапс і адначасова сеялі азімую пшаніцу. Пад пшаніцу, якая з кожным годам у раёне адваёўвае ўсё большую плошчу ад астатніх каласавых, тут адвялі канюшынішча і частку шматгадовых траў, дзе сёлета былі выпасы для грамадскага статка. Так што папярэднікі выбраны добрыя. Насенне пшаніцы адборнае, пратручанае.

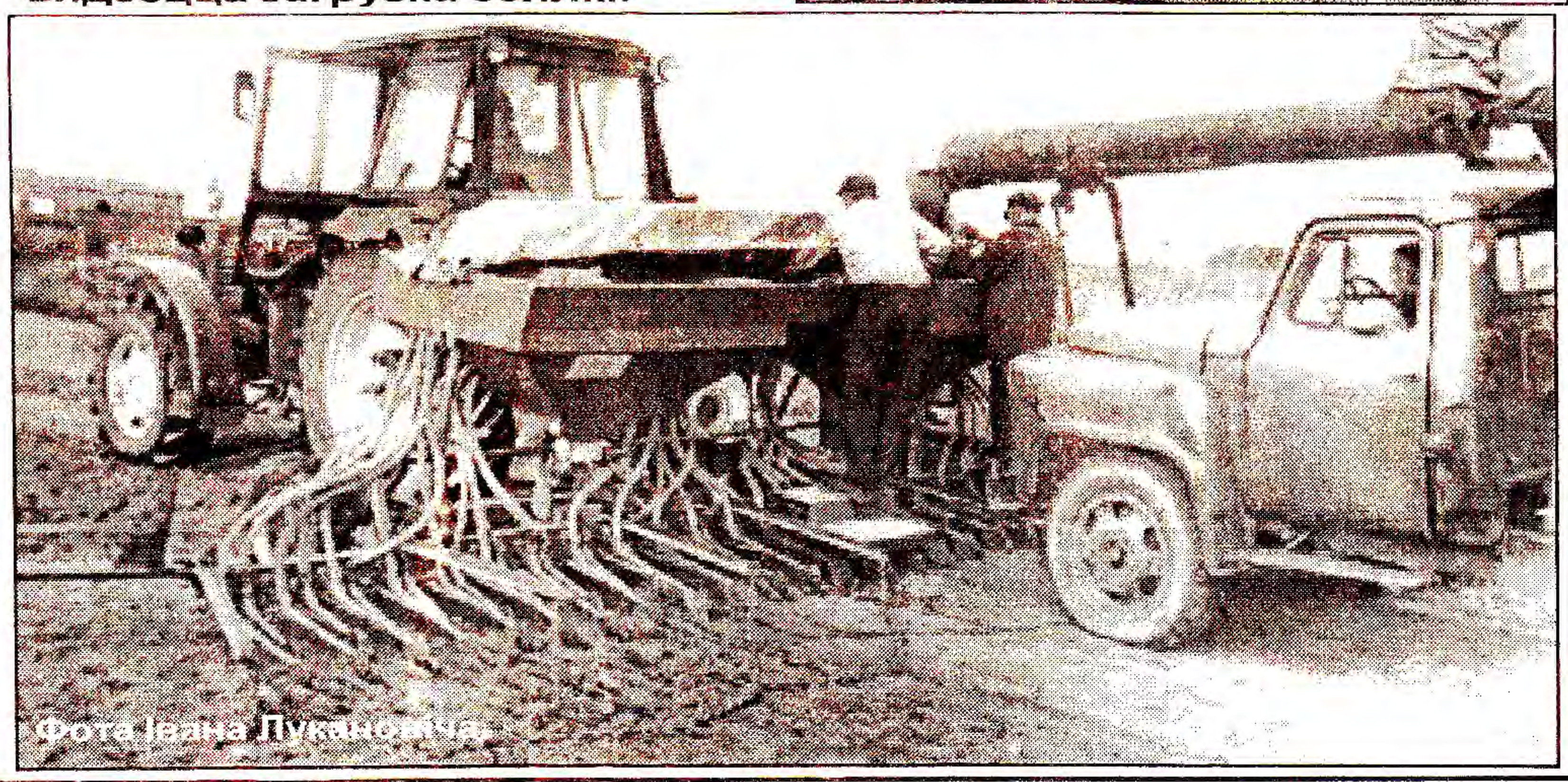
Сеяць азімыя даручана вопытнаму механізатару Рыгору Леанідавічу Асташову, які ледзьве ўспеў перавесці дыханне пасля напружанага жніва. На ўборцы Рыгор Леанідавіч разам са сваім напарнікам Сяргеем Карпавічам Навумавым на камбайне "Дон-1500" намалаціў 728 тон збожжа. Менавіта збожжа, — падкрэсліў у гутарцы з намі перадавы камбайнер. Іх экіпаж не ўдзельнічаў у абмалоце ні рапса, ні бабовых.

На перадпасяўной апрацоўцы глебы заняты другі вядомы механізатар Аляксандр Сяргеевіч Петранкоў. Гэта ён са сваім памочнікам Аляксеем Міхайлавічам Макаронкам пераўзышоў прэстыжны рубеж у 1000 тон. Зараз Аляксандр Сяргеевіч шчыруе на камбініраваным агрэгаце АКШ-3,6. На ворыве па-ранейшаму тон задае брат Петранкова Рыгор Сяргеевіч. Бесперабойную работу сеялачнага агрэгата забяспечваюць вадзіцель загрузчыка Іван Карпавіч Міхалёнак і сеяльшчык Леанід Валянцінавіч Пінчук.

Пятро СУРЫНОВІЧ.

На здымках: Р.Л.Рымараў; вядзецца загрузка сеялкі.

Фота Івана Лукановіча.

ХЛЕБ — ДЗЯРЖАВЕ

У многіх гаспадарках уборка збожжавых культур выйшла на фінішную прамую. Атрыманы нядрэнны ўраджай, што дазволіла значна папоўніць кармавыя запасы, засыпаць неабходную колькасць насеннага матэрыялу, своечасова разлічыцца з дзяржавай.

Так, на прыёмныя пункты паступіла ўжо 8139 тон збожжа, што складае 76,8 працэнта ад неабходнай колькасці продажу.

Прыклад, варты пераймання, паказвае сельскагаспадарчае калектыўнае прадпрыемства "Ніва", якое з планавых 830 тон даставіла на Бабруйскі камбінат хлебапрадуктаў 961 тону.

Здолелі разлічыцца з дзяржавай сёлета і землярobы калгаса імя Ільіча, на рахунку якіх 172 тоны. Поўнасцю разлічыліся з дзяржзаказам хлебаробы калгаса "III з'езд Саветаў" і саўгаса "Шыннік". Яны адправілі ў дзяржаўныя засекі адпаведна 500 і 100 тон. Завяршаюць здачу хлеба калгасы імя Дзяржынскага і імя Калініна.

Не засталіся ў баку ад гэтай важнай справы і фермеры. З запланаваных 650 тон з фермерскіх гаспадарак на Бабруйскі КХП ужо дастаўлена 214 тон.

ЛЁН ВЫЦЕРАБЛЕНЫ

Усяго дваццаць гектараў было адведзена пад лён у калгасе імя Калініна. І на ўсёй плошчы ён выцераблены яшчэ на мінулым тыдні. Справіцца з гэтым аб'ёмам работ калгаснікам было б цяжка — яшчэ не закончана жніво, таму на дапамогу ім прыйшлі рабочыя льнозавода. Яны сваімі камбайнамі выцерабілі даўгунец, а мясцовым механізатарам засталося толькі перавезці галоўкі на збожжаток.

Зараз ільносаломка вылежваецца на жнівеньскіх росах, а льносемя даводзіцца да ладу.

Ул. інфарм.

"Кіраўцу" адказваюць

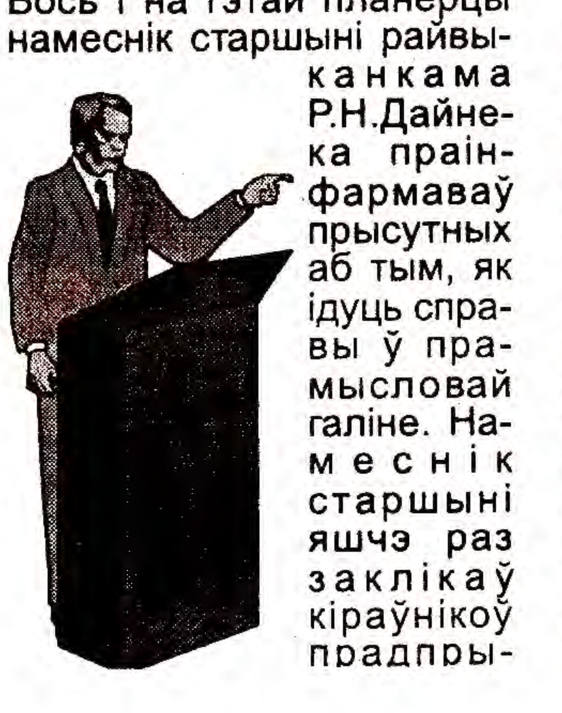
ПРАБЛЕМА БУДЗЕ ЗНЯТА

У заметцы кіраўчанкі Т.Івановай "Як здаць аналізы?", надрукаванай пад рубрыкай "Чытач ставіць праблему" у "Кірауцы" №57 ад 26 ліпеня, размова ішла аб тым, як нязручна пацыентам раённай паліклінікі здаваць аналізы ў лабараторыі, якая не абсталявана элементарным — туалетам. Гэты допіс мы адрасавалі для рэагавання кіраўніцтву цэнтральнай раённай бальніцы і ў вызначаны час атрымалі адказ. Як паведаміў намеснік галоўнага ўрача ЦРБ па паліклінічнай рабоце У.В.Кавалеўскі, узнятая праблема хутка знойдзе сваё станоўчае вырашэнне. Падобная сітуацыя, калі ў памяшканні лабараторыі не было адведзена месца пад туалет, склалася з-за таго, што першапачаткова лабараторыя тут не планавалася, а пазней, каб выправіць недахоп праекту, не было грошай. Зараз становішча змянілася. На просьбу кіраўніцтва райбальніцы адгукнуліся райаграпрамэнергамантаж, які ўзяўся ўстанавіць сантэхніку, і калгас "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага, які выканае будаўнічыя работы (цагляная сцяна) і сталярку. Такім чынам, у верасні-красавіку набалелая праблема з адсутнасцю туалета для пацыентаў у лабараторыі райбальніцы будзе знята.

ПРЭС-ЦЭНТР РАЙВЫКАНКАМА ПАВЕДАМЛЯЕ

З прыемнага пачалася мінулая ранішняя планёрка ў райвыканкаме. Жане Феафанаўне Башан, якая працуе даяркай у СКП "Чырвоны баец", быў уручаны ордэн Маці. Гэтай высокай узнагароды яна ўдастоена за тое, што нарадзіла і выхавала шасцёра дзяцей. Ордэн Жане Феафанаўне ўручыў старшыня раённага выканаўчага камітэта А.С.Сцяпанчанка.

Выкананне плана па выпуску таварнай прадукцыі знаходзіцца на кантролі "вертыкалі" пастаянна. Вось і на гэтай планёрцы намеснік старшыні райвыканкама Р.Н.Дайнека праінфармаваў прысутных аб тым, як ідуць справы ў прамысловай галіне. Намеснік старшыні яшчэ раз заклікаў кіраўнікоў прадпрыемстваў задзейнічаць усе рэзервы і выйсці на прагнозныя паказчыкі васьмі месяцаў.

Выкананне плана па здачы металалому заўсёды складваецца нялёгка. Вось і зноў Р.Н.Дайнеку давялося напамінаць кіраўнікам прадпрыемстваў аб тым, што тэрміны здачы металалому прыспешваюць. Асабліва лому каляровых металаў.

У цэнтры ўвагі была і праблема разлікаў за спажываемыя электраэнергію і прыродны газ. Як адзначыў Р.Н.Дайнека, прадпрыемствамі і іншымі суб'ектамі гаспадарання не выконваецца графік плацяжоў. А гэта праблема знаходзіцца на кантролі ў аблвыканкаме і Савеце Міністраў, таму да яе вырашэння трэба ставіцца з усёй адказнасцю. Тым больш, што наперадзе ацяпляльны сезон. Р.Н.Дайнека прасіў усіх кіраўнікоў да 1 кастрычніка бягучага года прадставіць у райвыканкам праграмы па энергазберажэнню. У выступленні намесніка старшыні звернута ўвага на навядзенне парадку на дварах прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў, а таксама на замацаваных вуліцах і прылягаючых тэрыторыях. Усім кіраўнікам Р.Н.Дайнека параэкамендаваў выпісаць часопіс "Дырэктар".

Старшыня райвыканкама А.С.Сцяпанчанка звярнуў увагу кіраўніка рамонтнабудаўнічага ўчастка С.А. Сініцкага на марудныя тэмпы работы па добраўпарадкаванню сквера, што каля Белаграпрамбанка, і патрабаваў закончыць добраўпарадкаванне да канца тыдня. На планёрцы разгледжаны таксама пытанні па падрыхтоўцы да правядзення жнівеньскай нарады педагогаў раёна. А.С.Сцяпанчанка звярнуўся да кіраўнікоў працоўных калектываў з просьбай аказаць матэрыяльную дапамогу мнагадзетным сем'ям, маці-адзіночкам у сувязі з пачаткам новага навучальнага года.

Напрацягу года гараджане аказвалі шэфскую дапамогу вяскоўцам даглядаць пасевы, нарыхтоўваць кармы для грамадскага статка. Зараз калгасы, саўгасы маюць магчымасць разлічыцца за аказаныя паслугі і дапамогу. Кіраўнікам прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў зараз трэба толькі звярнуцца па гэтых пытаннях да сваіх падшэфных.

Заслухана інфармацыя загадчыка фінансавага аддзела райвыканкама Л.Р.Сініцкай. Л.Р.Сініцкая паведаміла, што запазычанасць па заработнай плаце настаўнікам, работнікам дзіцячых дашкольных устаноў, медыкам ліквідавана. Але гэта не значыць, што праблем з фінансаваннем бюджэтнай сферы больш не існуе. Яна па-ранейшаму застаецца, таму і далей будзе кантралявацца расход кожнага рубля. Строга будзе кантралявацца аплата за энерганосьбіты, іх спажыванне.

ДАПАМАГАЕ МОЛАДЗЬ

Кожную раніцу напрыканцы жніўня ад раённага цэнтра занятасці адпраўляецца аўтобус, пасажырамі ў якім пераважаюць юнакі і дзяўчаты. І едуць яны не на экскурсію, а здымаць і падбіраць яблыкі ў СКП "Чырвоны баец". У гаспадарцы два вялікія сады, а сёлетні год на яблыкі ўражайны. Самім вяскоўцам не справіцца, вось яны і звярнуліся за дапамогай. Штодзень рабяты адгружаюць па 19-20 тон фруктаў, якія тут жа адпраўляюцца на Бабруйскі сока-морсавы завод. У антонаўскіх яблыкаў — другі адрасат: фабрыка "Харчавік".

— Мы не надта стамляемся за дзень, — дзеліцца сваімі ўражаннямі выпускніца лесатэхнікума Ала Трафіменка. — Зарабляем па 2-2,5 тысячы рублёў. Прыемна, што грошы нам выдаюць у канцы кожнага рабочага дня.

Наш кар.

Інтэрв'ю з нагоды

НЯГЛЕДЗЯЧЫ НА ЦЯЖКАСЦІ

Вось і закончылася лета — час бесклапотных канікулаў для школьнікаў і кароткай перадышкі ў напружаным рытме навучальна-выхаваўчай работы для іх педагогаў. Першага верасня гэтае адзінства і процілегласць — вучні і настаўнікі зноў сустрэнуцца, каб разам прайсці чарговы этап, навучальны год.

Як падрыхтаваліся навучальна-выхаваўчыя ўстановы раёна да новага навучальнага года, з якім настроем уступаюць у яго педагогі, што ў планах аддзела адукацыі на бліжэйшы час і перспектыву? З гэтымі і іншымі пытаннямі мы звярнуліся да загадчыка раённага аддзела адукацыі А.С.КОРШАКА.

— Аляксандр Сяргеевіч, яшчэ ў сярэдзіне жніўня распараджэннем райвыканкама была створана камісія па праверцы гатоўнасці школ і дашкольных устаноў раёна да новага навучальнага года. Што зроблена?

— Сапраўды, такая камісія пад старшынствам намесніка старшыні райвыканкама Л.Д.Смагіна была створана. У яе састаў увайшлі прадстаўнікі аддзела адукацыі, раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі, камбіната грамадскага харчавання, энерганагляду, інспекцыі дзяржпажнагляду. За час сваёй работы члены камісіі наведалі 11 сярэдніх, 11 базавых і 1 пачатковую школу, 21 дзіцячы садок. 23 жніўня мы падвялі папярэднія вынікі гатоўнасці ўсіх аб'ектаў да пачатку новага навучальнага года. Трэба адзначыць, што педкалектывамі, адміністрацыямі школ і садкоў зроблена многае. Паўсюдна праведзены якасны касметычны рамонт, зроблены капітальны рамонт Любоніцкага дзіцячага садка. У цяперашні час вядуцца работы па ўстаноўцы шатровага даху на СШ №1. Толькі за 8 месяцаў года тут асвоена 12,3 мільёна рублёў, а з пачатку будаўніцтва — 24 мільёны рублёў.

Гаспадарчым спосабам праведзены выбарачны рамонт мяккіх дахаў Любоніцкай, Паўлавіцкай, Мышкавіцкай сярэдніх школ, Дабаснянскага дзіцячага садка, у сталовай Капусцінскай БШ заменены шыферны дах. Абнавілі Баравіцкая СШ і садок. Тут заменены ваконныя рамы, пасцелены новы лінолеум, усё падфарбавана, набыты шторы. Значныя сродкі — амаль 1 мільён рублёў выдаткаваны Стайкаўскім сельсаветам на рамонт і абнаўленне мясцовага дзіцячага садка. Набыты высоўныя блокі-ложкі, лінолеум, бытавы халадзільнік. Дарэчы, мясцовымі Саветамі халадзільнікі закуплены для Барчыцкага і Дабрыцкага дзіцячых садкоў, Хвайніцкай базавай школы.

На падрыхтоўку ўстаноў адукацыі з раённага бюджэту выдаткавана 28,4 мільёны рублёў. Значную дапамогу аказалі шэфы і спонсары. Так, былы старшыня райвыканкама, а зараз генеральны дырэктар "Мінскаўтазапраўка" А.І.Мамчыц пералічыў Пацева-Слабадской БШ 500 тысяч рублёў, на якія тут закуплены каляровы тэлевізар, гардзіны, спартыўны інвентар. Жыліцкі сельгаскаледж аказаў мясцовай школе падтрымку ў 300 тысяч рублёў, калгас "Камуніст" выдаткаваў на рамонт Дабасненскай СШ 130 тысяч рублёў, значную дапамогу аказаў свайёй школе калгас "Рассвет" імя К.П.Арлоўскага.

— Але ж і самі школы: вучні, настаўнікі не сядзяць склаўшы рукі?

— Так. Школы самі зарабляюць грошы шляхам збору і здачы металалому, яблыкаў, дапамогі падшэфным гаспадаркам ва ўборцы ўраджаю. Напрыклад, сёлета з 362 тысяч рублёў, выручаных Любоніцкай СШ за здачу металалому, 280 пайшло на рамонт, у СШ №2 імя К.П.Арлоўскага гэта сума склала 82 тысячы рублёў. Скрыпліцкія і Грыбавецкія школьнікі зарабілі на ябліках па 81 і 72 тысячы рублёў. Гэтыя сродкі пайшлі на набыццё фарбы, неабходных гаспадарчых тавараў.

— Надыходзіць восень, і самы час паклапаціцца аб тым, каб цёпла і ўтульна ў школах было зімой. Якое становішча з палівам?

— Назапашана 401 тона вугалю, 247 тон торфабрыкету, 1258 кубічных метраў дроў. Вельмі добра ў гэтым напрамку папрацавалі калектывы і адміністрацыі Грыбавецкай, Любоніцкай, Баравіцкай, Мышкавіцкай сярэдніх, Стайкаўскай, Гарадзецкай, Скачкоўскай, Хвайніцкай базавых школ. Назапашанага паліва, калі меркаваць па мінуламу году, павінна быць дастаткова, бо летась мы мелі адпаведна 279 тон вугалю, 227 — торфу, 985 кубічных метраў дроў.

— Настрой людзей ва многім залежыць ад своечасовасці выплаты зарплаты. Ці змогуць нашы педагогі, а ў пераважнай большасці гэта жанчыны, дазволіць сабе абноўкі да 1 верасня?

— Думаю, што так, бо ўсе выплаты зроблены. Мы поўнасцю разлічыліся за адпускныя, дапамогу на дзяцей. Праведзена авансаванне зарплаты за жнівень на суму 17 мільёнаў рублёў.

— Аляксандр Сяргеевіч, складваецца ўражанне поўнай бязвоблачнасці на адукацыйным гарызонце. Ці так усё добра і без праблем?

— На жаль, не ўсё так добра, як хацелася. Школы, дзіцячыя садкі, іншыя ўстановы аддзела адукацыі сапраўды належным чынам падрыхтаваны да новага навучальнага года. І зроблена гэта дзякуючы энтузіязму і стараннасці нашых людзей, аказанай дапамозе. Нягледзячы на цяжкасці, педагогі з гонарам знаходзяць выйсце са складаных фінансавых сітуацый. Дзякуй ім за гэта. Згодна распараджэння Прэзідэнта краіны, нам выплачаны зробленыя грошы. Аднак запазычанасць аддзела адукацыі за электрычнасць на сёння складае 15,7 мільёна рублёў, за газ — 12,7 мільёна рублёў. Асігнаванняў для далейшага нармальнага функцыянавання ўстаноў адукацыі няма. Гэта не дазваляе нам у поўнай меры набыць неабходныя наглядныя дапаможнікі, метадычную літаратуру. Не хапае спартыўнага інвентару, абсталявання, хімічных рэактываў, біялагічных прэпаратаў. І іх папаўнення сёлета практычна не было. Асобныя школы і садкі, толькі выкарыстоўваючы асабістыя сувязі і шэфскую дапамогу, змаглі набыць мячы. Цэнтралізаванай пастаўкі не ажыццяўлялася. І да снежня мы нічога не атрымаем.

— Але, нягледзячы ні на якія цяжкасці, жыццё не можа спыніцца. Што ў планах аддзела адукацыі?

— У нас ёсць дамоўленасць з абсельбудам на выпрацоўку праектна-каштарыснай дакументацыі па ўзвядзенню шатровага даху на будынку СШ №2 імя К.П.Арлоўскага. 40 працэнтаў кошту гэтых работ ужо аплачана. У кастрычніку дакументацыя будзе гатова з тым, каб пасля СШ №1 адразу прыступіць да новага аб'екта. Сабраны неабходныя дакументы (а трэба прыкладна 28 узгадненняў з самымі рознымі ўстановамі і арганізацыямі) на падключэнне Мышкавіцкай СШ да прыроднага газу. Гэтая школа адна з найбольш буйных і на яе ацяпленне патрабуецца вялікая колькасць паліва. Газ вырашыць праблему паліва і падтрымання належнага тэмпературнага рэжыму ў школе.

— Аляксандр Сяргеевіч, а ў якім стане знаходзяцца справы з Падсельскай школай?

— Гэта школа малакамплектная. Да нядаўняга часу тут займалася 9 чалавек. Зараз на маё імя ад бацькоў паступілі дзве заявы з просьбай аб пераводзе трох вучняў школы ў Стайкаўскую БШ. Самае разумнае ў такой сітуацыі — закрыць школу і арганізаваць падвоз вучняў у Стайкі. З просьбай дапамагчы аддзелу набыць для гэтых мэт аўтобус мы звярнуліся ў вышэйстаячыя інстанцыі і атрымалі адказ за подпісам В.Ф.Кучынскага, памочніка Прэзідэнта РБ па асаблівых даручэннях, дырэктара Дэпартамента, што наш запыт уключаны ў базу дадзеных.

— Педкорпус раёна папоўніцца маладымі спецыялістамі?

— Так. Да нас прыбыў 21 чалавек. Гэта выпускнікі вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. Усе яны ўжо атрымалі назначэнні. Так, чацвёра будуць працаваць настаўнікамі рускай і беларускай моў, двое — хіміі і біялогіі, яшчэ чацвёра — выхавальнікамі. Ёсць сярод моладзі псіхолагі, настаўнікі замежнай мовы, педагогі-арганізатары і сацыяльныя педагогі, выхавальнікі абслугоўваючай працы і кіраўнікі гурткоў.

— Наколькі гэта вырашыць праблему кадравай забяспечанасці?

— Маладое паступленне, зразумела, усіх вакансій не запоўніць. Будзем прыцягваць настаўнікаў-пенсіянераў. Акрамя таго, пастаянна павышаем адукацыйны ўзровень нашых педагогаў. Так, завочна ў ВНУ вучацца 36 настаўнікаў, 8 выхавальнікаў дзіцячых садкоў. Вялікая работа праводзіцца па павышэнню прафесійнай катэгорыі педагогаў. За мінулы год 17 чалавек атрымалі вышэйшую, 47 — першую, 40 — другую катэгорыі. Існуючыя вакансіі закрываем і за кошт мэтавай падрыхтоўкі выпускнікоў школ.

— Жыццёвы стымул кожнай школы — першакласнікі. Колькі іх пачне вучобу сёлета?

— На жаль, не столькі, колькі б нам хацелася. Назіраецца тэндэнцыя да зніжэння колькасці першакласнікаў, вучняў падрыхтоўчых класаў. Віной таму — нізкая нараджальнасць. Мяркуйце самі: калі ў 1994 годзе ў раёне нарадзілася 303 дзіцяці, то летась — толькі 237. Асабліва рэзкае зніжэнне нараджальнасці ў сельскай мясцовасці: у Грыбавецкім і Любоніцкім сельсаветах за год нарадзілася адпаведна 5 і 6 дзяцей.

Гэта тэндэнцыя ўлічваецца ў рэспубліцы, вырашаецца пытанне аб зніжэнні напаўняльнасці класаў і змяншэнні вучэбнай нагрузкі на настаўнікаў.

— Дзякуй за гутарку. Поспехаў Вам, а ў Вашай асобе і ўсім педагогам раёна ў новым навучальным годзе.

— Карыстаючыся выпадкам, таксама хачу павіншаваць сваіх калег, усіх рабят з пачаткам заняткаў, падзякаваць за праведзеную вялікую падрыхтоўчую работу і пажадаць здароўя і поспехаў.

Таццяна МАІСЕЕНКА.

СНОВСКИЕ УРОКИ

В каждом районе республики есть свои "маяки". На их показатели равняются, перенимают передовой опыт. Одни славны высокими урожаями, другие — успешным ведением животноводства, третьи — тем, что вписались в рынок, имеют хорошо развитые перерабатывающие цеха. А вот агрокомбинат "Снов" славен тем, что все до единой отрасли сельского хозяйства рентабельны. Пока этим похвалиться могут, увы, не многие. При всех погодных аномалиях "Снов" нынче в среднем намолачивает с гектара по 68 центнеров зерна, за семь месяцев надоил от коровы 3780 килограммов молока, отправил в свои фирменные магазины, торговые предприятия Минска, Слуцка, Дзержинска, Несвижа, Копыля и других городов 670 тонн колбасных и других мясных изделий.

Поэтому не зря считают на Беларуси "Снов" школой передового опыта, а его специалистов, и в первую очередь председателя Михаила Корчмита, — мастерами экстракласса.

В ОДИН ИЗ ДНЕЙ на прошлой неделе, одна за другой к конторе "Снова" подошли около полутора десятка легковых автомашин. Гости — руководители ведущих хозяйств всей Минской области, как говорится, "киты" — Николай Василевич из слуцкого "Ленинского пути", Иосиф Плавский из клецкой "Красной звезды", Анатолий Челдышкин из солигорского "Большевика", Ольга Луцик из столбцовской "Дружбы", Вадим Лойко их узденской эксбазы имени Суворова, Григорий Чуйко из АПК "Ждановичи" Иван Малюжиц из копыльского "Семежева", Леонид Чижик из дзержинского "Крутогорья" и другие руководители, чьи имена на слуху даже в республике.

Привела их сюда в такую горячую пору жатвы просьба председателя облисполкома Николая Домашкевича. Когда все разместились в зале, губернатор сразу же извинился перед собравшимися за то, что оторвал их от дела. Но отметил, что вопрос, который нужно решить с лидерами областного АПК, не терпит отлагательства.

— Нынешняя жатва, — заявил Николай Федорович, — дает нам больше хлеба, чем мы ожидали после весенних заморозков и засухи. Но это не должно никого расхолаживать. Давайте вместе подумаем о перспективе дальнейшего развития сельского хозяйства области. У каждого из вас наработан большой опыт ведения производства. И было бы очень правильно организовать широкую школу передового опыта, организаторами которой явитесь вы и ваши соратники. А Михаила Александровича Корчмита, руководителя "Снова", о достижениях которого все вы знаете, попросим показать все достигнутое, обрисовать перспективы и не скрывать вопросы, на которых и здесь пока "спотыкаются".

Суть командировки 19 лучших руководителей хозяйств области стала ясна, когда Николай Домашкевич предложил каждому из них взять "на буксир" один колхоз-середнячок в своем районе и подтянуть его по возможности до своего уровня, а также одно хозяйство, где к руководству пришел молодой председатель. Но брать, естественно, под свою опеку только тех руководителей, из кого можно сделать настоящего хозяйственника.

Таким образом председатель облисполкома надеется "вытянуть" около 70 хозяйств. Шефам обещана полная поддержка в этом деле областных организаций. Кроме того, за наставничество руководителям и их специалистам из бюджета области будут производиться доплаты.

В поездке по сновским полям и фермам каждый "переваривал" в уме предложение Николая Домашкевича. И правильно, враз такой непростой вопрос не решить, все нужно продумать до мелочей. Само собой понятно, что при высоком начальстве както не принято высказывать свои сомнения и предложения — не дай Бог не так еще поймут. А вот когда председатель облисполкома и его первый заместитель, начальник облсельхозпрода Владимир Луцкий уехали, начался оживленный обмен мнениями. Высказывались десятки разных вариантов осуществления поставленной задачи. Согласились, что подобрать по два хозяйства для оказания шефской помощи, или, как выразился один из председателей, опекунства, сложностей не составит. А с чего начинать? И как контролировать выполнение своих рекомендаций?

Словом, вопросов непочатый край. Беседа получилась острая, заинтересованная, с полярными мнениями. Ну а нас, журналистов, попросили пока не встревать в это дело. Вот через годик — приезжайте, опишите все как есть и не бойтесь критиковать. Это всем пойдет на пользу.

А ВООБЩЕ-ТО что мы знаем о "Снове"? К сожалению, очень мало. На страницах любой республиканской газеты бодро пишут о достижениях хозяйства. А о том, каковы их составные, говорим мельком, словно наши читатели сами знают, что к чему. Пора бы какому-то серьезному исследователю по-настоящему глубоко изучить опыт хозяйства, его руководителей и затем в самых авторитетных, самых читаемых средствах массовой информации выдать серию статей обо всем увиденном и услышанном. Уверен, что многие руководители и специалисты колхозов и совхозов задумались бы: а правильно ли сами делают? И попробовали бы делать так, как сновцы.

По нашим белорусским меркам "Снов" — хозяйство огромное. Одной только пашни 4300 гектаров. Нынче зерновыми из них занято 2050 гектаров, сахарной свеклой — 450, картофелем — 100, кукурузой — 500 гектаров. Остальное — травы. И что удивляет: очень малая руководящая "головка". У Корчмита всего один заместитель, за каждую отрасль несет персональную ответственность главный специалист — он настоящий хозяин. В их подчинении агрономы, зоотехники, ветврачи, механики. Характерно, что серьезных эксцессов не бывает — все вопросы решаются совместно, заинтересованно. Ну а главной отраслью в хозяйстве является животноводство: поле работает на 5400 голов крупного рогатого скота, из них — 1520 коров, на 17 тысяч голов свиней, на 1300 голов бройлеров. В прошлом году произвели 5200 тонн молока, от каждой буренки надоили его 5780 килограммов, произвели 5700 тонн мяса. В этом году намечается рост: расчитывают получить 6 тысяч тонн молока и 6 тысяч тон мяса. Цель, как видно, достигается — в эти дни от каждой коровы надаивают по 17 килограммов молока.

Для вдумчивого читателя этот сухой язык цифр скажет больше, нежели толстая брошюра. Вывод ясен: в деревне Снов и окрестных селеньях живут и работают настоящие хозяева.

С чего началось восхождение на Олимп, не побоюсь этого сравнения, агрокомбината "Снов"? С того, что еще в 1989 году руководители хозяйства, в первую очередь Михаил Александрович Корчмит, беспристрастно проанализировали, что такое горбачевщина, в какую пропасть она толкает огромную страну. И, кстати, как в воду глядели: выводы сельских специалистов оправдались целиком и полностью. Стали думать, как жить дальше. Решили основные финансовые средства, а они у бывшего колхоза имени Калинина были немалыми, выделить для покупки новейшей техники, особенно хорошо зарекомендовавших себя зарубежных машин. Некоторые начали "бубнить", мол, переплачиваем неведомо за что, могли бы куда дешевле купить российскую технику. Однако вскоре убедились, что Корчмит был прав: первый же немецкий Е-516 оказался вдвое производительнее нашей "Нивы", ну а о потерях за комбайном и говорить не приходится.

Сегодня на полях хозяйства обмолот зерновых ведут четыре "Меги", два "Кейса", а всего 24 комбайна. В нынешнюю жатву здесь проходит испытание последняя разработка германской фирмы "Кейс" комбайн CF-80. Делают его в Лиде. По отзывам механизаторов, эта машина немного слабее "Меги-218", но лучше "Дона". Внимательно следят за испытаниями ее создатели. Согласились, что маловат диаметр шнека, нет делителя, вибрирует кабина. Но вымолачивает чисто. Говорят, включи его в работу на всю мощь — до 100 тон зерна в день может выдать из бункера. Да придерживают комбайнера, не дают разогнаться. Тут, правда, есть один нюанс: 100 тонн можно намолотить при высокой урожайности. В "Снове" же намолачивают по 68 центнеров с гектара. Это в среднем. Но, как выразился Корчмит, на отдельных полях "зашкаливало": гектар давал более 100 центнеров зерна!

Куда ни кинься сегодня в хозяйстве — всюду работает импортная техника. Что, "Снов" так богат, что без счета транжирит дорогую валюту? Ну нет уж, здесь умеют считать деньги. Покупают новую технику в основном по лизингу: западные партнеры безоговорочно доверяют Корчмиту. И во всем здесь проявляется коммерческая жилка Михаила Александровича. К примеру, побывали в хозяйстве депутаты Национального собрания, председателей обеих палат — Павла Шипука и Анатолия Малофеева — телевидение засняло на мостике немецкого комбайна. Так руководитель предприятия-изготовителя был на вершине радости: такой рекламы своей машине от не ожидал. И Корчмиту теперь отказа в поставке техники не бывает. Но и с расчетами между партнерами все строго, не подводят друг друга. Так что и мы, оказывается, можем безболезненно вписываться в рынок.

ДОМАШНИЙ ЭКРАН

ПЯТНИЦА, 1 сентября

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь! **7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.45, 19.00, 23.30** Новости. **8.10** Столица. **8.40** Потребительская корзина. **9.10** Мультфильм. **9.25** "Таинственный остров". Худ. фильм. **11.10** "Все мои дети". **11.55** Док. фильм. **12.15** Сделано в Беларуси. **12.30** Усадьба. **13.10** "Гонки по вертикали". Худ. фильм. **15.10** "Мой друг Арнольд". **15.40** "Первый класс". **16.10** Регион. **16.35** Мультфильмы. **16.55** Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Беларусь — Уэльс. **19.20** Бездельник. **19.50** "Все мои дети". **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.35** Событие. **21.50** Худ. фильм "Доживем до понедельника". **23.40** Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Новости. **8.20, 15.55** "Вавилонская башня". **9.20** Смехопанорама. **9.50** "Серебряный шар". **10.30** "Песня года". **13.30** "Вместе". **14.20** "Новые похождения кота в сапогах". **15.45** Вкусные истории. **17.30** Джентльмен-шоу. **18.05** Человек т закон. **18.50** Поле чудес. **20.00** Время. **20.45** Худ. фильм "Проіай, полицейский". **22.25** "Андрей Петров: мелодии любимых фильмов". **23.40** Детектив "Мужчина в коричневом костюме".

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. **7.30** Семейные новости. **7.40, 8.20** Доброе утро, Россия. **8.15** Черным по белому. **8.35** Мультфильмы. **9.00** "Мануэлла". **10.30** "Санта-Барбара". **16.30** Сам себе режиссер. **17.00** Почта РТР. **17.10** Мужчина и женщина. **18.00** "История любви". **19.30** Подробности. **19.55** Наше дело. "И снова школьная реформа..." **20.55** "Аншлаг" и К⁰. **22.30** После "Вестей". **22.40** Худ. фильм "Возмездие". **0.20** Дежурная часть.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры. **11.40** "Дневник директора школы". Худ. фильм. **12.55** П.Чайковский. "Воспоминание о Флоренции". **13.45** Мультфильмы. **14.25** Вместе с Фафалей. **14.40** Телеэнциклопедия. **15.00** Новости. **15.10** "Жил-был хомяк". **15.35** Кто мы? "Царь и Дума". **16.00** День поэзии в театре на Таганке.

"МОГИЛЕВ-1"

6.30, 7.10 "Ранехонько!" **7.00** "На віны раніцы". **8.05** "Саманта". Телесериал. **8.50** "Сейлормун снова с нами". Мультсериал. **9.10** "Воздушный удар". Боевик. **16.30** "Из жизни женщин". **17.00** "За гранью возможного". Телесериал. **17.45** "Школьный учебник". **18.05** "Праздник в Вашем доме". **19.20** Телемагазин. **19.30** Пунктир. **20.05** "Праздник в Вашем доме". **21.00** "Только ты". Телесериал. **21.50** Астро-дайджест. **21.55** Рейтинг-фильм.

СУББОТА, 2 сентября

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь! **8.00** Сфера. **8.30** Усадьба. **9.00 15.00, 19.00** Новости. **9.15** Потребительская корзина. **9.30** "Сегодня с вами..." **9.55** Мультфильм "Телетун". **10.15** "Индаба". **10.40** "Все нормально, мама!" **11.10** "Одиссея команды Кухто". Телеигра. **11.40** Компьютерный полигон. **12.00** Вершина мира. **12.25** Бон тон. **13.00** "На гребне волны". **13.45** Фестиваль цирков. **14.05** МСН. **14.20** Сделано в Беларуси. **14.35** Познай себя. **15.10** Олимп. **15.40** Земляки. **16.40** Фильмы братьев Люмьер. **16.55** Футбол. Беларусь — Уэльс. **19.15** Из достоверных источников. **19.35** КВН. **21.00** Панорама. **21.50** "Христофор". **22.10** Комедия "Ужин с придурком". **23.30** Премьера песни. **23.40** Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00. 14.00, 17.00 Новости. **7.10** Слово пастыря. Митрополит Кирилл. **7.25** "Все путешествия команды Кусто". **8.25** Играй, гармонь любимая! **9.10** Смак. **9.35** Док. детектив. **10.10** "С легким паром!" **10.40** Утренняя почта. **11.10** Худ. фильм "Воры в законе". **13.00** В мире животных. **13.45** История одного шедевра. Русский музей. **14.15** "Горец". **15.15** Седьмое чувство. **16.00** "Другая жизнь". **17.15** М.Эскина в программе "Женские истории". **17.50** "Ералаш". **18.00** Комедия "Трое мужчин и младенец". **20.00** Программа С.Доренко. **21.00** Футбол. Сборные Швейцарии и России. **23.15** Боевик "Нирвана".

РОССИЯ

6.30 Диалоги о рыбалке. **7.00** Фильм для детей "4:0 в пользу Танечки". **8.30** Мультфильм. **9.00** Доброе утро, страна. **9.45** "Сто к одному". **10.33** Промо. **10.35** Сам себе режиссер. **11.05** "Друзья-II". **11.35** Золотой ключ. **11.55** "Комиссар Рекс". **13.00, 19.00** Вести. **13.20** Комедия "Приходите завтра". **15.00** "Международная панорама" с А.Гурновым. **15.55** "Пресс-клуб". **17.00** Моя семья. **18.00** "Два рояля". **19.30** "Городок. Ретро". **20.10** Худ. фильм "Факультет". **22.10** Премьера фильма А.Сокурова "Молох". **0.25** "Имена". Док. фильм.

КУЛЬТУРА

9.05 "Аистенок". **9.30** "Российский курьер". **10.10** Ортодокс. **10.35** "Молодой Терлесс". Худ. фильм. **12.05** Мой цирк. **12.30** Мультфильм. **13.00** Дворцовые тайны. **13.30** Новости культуры. **13.43** Анонсы. **13.45** Парижский журнал.

"МОГИЛЕВ-1"

15.00 "Илья Муромец". Фильм-детям. **16.35, 18.30** "Праздник в Вашем доме". **17.45** "Эко-Пойнт". **19.40** Телемагазин. **19.50** "Кадрили". Комедия. **21.15** Видеодром. **21.40** "Двойная угроза". Триллер. **23.25** Астро-дайджест. **23.30** "Отель страсти". Триллер.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 3 сентября

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь! **7.50** А.Мдивани. Симфония №6 "Полоцкие письмена". **8.30** Здоровье. **9.00, 15.00** Новости. **9.10** Потребительская корзина. **9.25** Мультиклуб. **9.55** "Индаба". **10.20** Туробъектив. **10.40** "Все нормально, мама!" **11.10** "Премьер-парад". **11.35** Арсенал. **12.00** Марсово поле. **12.20** Зорная ростань. **12.50** "На волне взаимопонимания". **13.30** "На гребне волны". **14.15** МСН. **14.30** Сельчане. **15.15** "Сегодня с вами..." **15.40** "Инна Афанасьева и ее друзья". Концерт. **16.35** Драма "Я, Франциск Скорина". **18.10** Телевикторина. **18.30** Банка комиксов. **19.00** "Судьба человека". **19.30** Стадион. **20.00** Резонанс. **20.55** Ток-шоу "Карамболь". **21.25** Комедия "Любовный узел". **22.50** Мини-футбол. Беларусь — Латвия. 2-й тайм. **23.35** Акколада. **0.05** Авто-парк.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости. **7.10** Армейский магазин. **7.40** "Дисней-клуб". **8.10** Утренняя звезда. **9.10** "Непутевые заметки". **9.30** Пока все дома. **10.05** "Альф". **10.35** Здоровье. **11.05** Худ. фильм "По собственному желанию". **12.30** Фильм "Трижды о любви". **13.00** Клуб путешественников. **13.45** Русский музей. **14.10** "Горец". **15.00** Возможно все! **15.20** "101 далматинец", "Новые приключения Винни-Пуха". **16.15** Андрей Петров в программе Э.Рязанова. **17.15** Смехопанорама. **17.45** Застава Чарли Чаплина. **18.00** "Ералаш". **18.10** Худ. фильм "Старое ружье". **20.00** Время. **21.00** КВН-2000. **22.30** Время футбола. **23.15** Худ. фильм "Король и я".

РОССИЯ

7.00 Мультфильмы. **7.15** "Устами младенца". **7.45** Папа, мама, я — спортивная семья. **8.30** Почта РТР. **9.00** Доброе утро, страна. **9.30** "Аншлаг" и К⁰. **10.30** "Городок". **11.00** Русское лото. **11.40** Фильм-сказка "Золотой гусь". **13.00** Вести. **13.20** Диалоги о животных. **14.15** Планета Земля. **15.15** Детектив "Тайна виллы". **16.55** Сам себе режиссер. **17.25** Детектив "Маросейка,12". **19.00** "Зеркало". **20.00** Комедия "Гений". **22.55** Боевик "Безопасный дом".

КУЛЬТУРА

9.05 "ДТА". **9.30** Детский сеанс. "Утро без отметок". Худ. фильм. **10.40** Экспедиция "Чиж" **11.05** "Консилиум". **11.30** Архитектурная галерея. **11.45** Мультфильм. **12.30** "Российская камерата" в Кремле. **13.05** Браво, Броварская. **13.30** Новости культуры. **13.45** "Взрослые дети". Худ. фильм. **14.30** "Мертвые души". Моноспектакль. А.Филиппенко.

"МОГИЛЕВ-1"

15.00 "Кожистые черепахи". Док. сериал. **15.30** "Новые приключения гномов". Мультсериал. **16.00** "Раз, два — горе не беда!" Фильм-детям. **17.25** "Встреча с..." **18.15** "Эко-Пойнт". Телесериал. **19.00** Телемагазин. **19.10** "Умницы". Комедия. **20.30** Астро-дайджест. **20.35** "Однажды вечером". **21.30** "Последнее плавание". Боевик. **23.05** "Встреча с..."

С ЧЕГО НАЧИНАЕТСЯ урожай? Правильно, с семян. Для "Снова" заиметь элиту и первую репродукцию лучших районированных сортов любой культуры — не проблема. Более низким репродукциям пути на поля нет. Немаловажно и то, в какую почву лягут эти семена. По сути будущий хлеб начинается и с готовности поля принять эти семена.

Давайте, сельчане, проследим, как обычно готовимся сеять. Вспахали поле, пустили затем РВК или АКШ, а вслед и сеялка идет. Дешево, как говорят, и сердито. А что в итоге? 25-35 центнеров зерна с гектара. В "Снове" делают не так, здесь правит бал отработанная за последний десяток лет технология сева, которая, кстати, ни разу не подвела хозяев — ниже 50 центнеров зерна с гектара не намолачивали. Даже в самые неблагоприятные годы.

Что же такое сновская технология? Сложного в ней вроде ничего нет. Прежде всего обязательное лущение стерни, чаще всего сразу после ухода комбайна с поля и немедленной уборки соломы. Затем вносится навоз и производится запашка. Сеют только комбинированными агрегатами. Если же обрабатывается под посев участок многолетних трав, то на нем сначала выполняют лущение, потом дискование, внесение органики и запашку. Все просто, да не совсем. Эта технология приводит к тому, что на посевах зерновых сорняки — редкие гости. Лущение провоцирует их семена взойти, а плуг — их уничтожает. Но самое главное — давайте признаемся — целый сонм семян сорняков мы вносим в почву вместе со свежей органикой. Сколько же их в навозе! Ведь в желудках КРС они проходят транзитом, оболочка их крепкая. Стоит попасть такому навозу в поле — семечко даст всходы. Поэтому сновцы взяли за правило: иметь годичный запас органики. С ранней осени, всю зиму во все четыре бригады возят в поле навоз. Складывают не в бурты, а в буртищи по 30-40 тысяч тонн. За лето все перепревает, семена сорняков погибают. Как уже принято в хозяйстве, такую органику приглашают вносить механизаторов райсельхозхимии, припахивают — сами.

Просто? Просто, без больших затрат. Но давайте подумаем: какое хозяйство может позволить себе готовить такую органику? А сновцы решились на это в 1989 году, когда начали реконструкцию ферм. Пришли к выводу, что не дураки были наши деды и прадеды, содержавшие скот на глубокой подстилке. И на всех фермах КРС перешли на это, убрав вымотавшие душу колхозным слесарям скребковые транспортеры.

Технология, технология... Не боится Корчмит, немало поездивший по заграницам, ухватиться за новинку. Вот вы, деревенский читатель, скажите: сколько труда вкладываете в прополку и вообще в порядок на установленной вам дялке сахарной свеклы? Работа изнуряющая. А в "Снове" нынче ни разу не делали междурядных обработок на всех 450 гектарах. Работала всего лишь химия, правда, весной со свекловичных полей убрали камни. Неудивительно, что свекла в хозяйстве рентабельна. Где-то на днях доставят в "Снов" новый зарубежный свеклоуборочный комбайн. Высокопроизводительный, чисто работающий, заменяющий целый комплекс отечественных машин. Убрать для него за сезон 450 гектаров — семечки, как говорят в народе. Дорог? Но подсчитали, что за три года он оправдает себя, даже без учета того, что за самую первую поступающую на сахарный завод продукцию установлена повышенная цена.

И все же, как бы не были верны сновцы технологии, они не отказываются от нововведений. Наоборот, ищут и находят что-то иное, лишь бы на пользу пошло. Вот этой осенью будут сеять только комбинированными агрегатами, после вспашки никакой другой обработки почвы делать не собираются. Правда, пашут местные механизаторы на пятерку с плюсом, применяя немецкие оборотные плуги. Отсеяться с озимыми намерены с 1 по 10 сентября.

ЧЕГО СТОИТ продержать в стойловый период пару сотен коров, любой председатель колхоза знает. А вот скажи ему, что делать, чтоб почти шесть тысяч голов скота зиму-весну прокормить, за голову схватится. К тому же орава свиней, куры.

В "Снове" все четко: ежедневно свой комбикормовый завод отправляет на фермы до 80 тонн корма. Местные мастера готовят любые виды комбикормов: для КРС, свиней, кур, телят, поросят. Все кормовые добавки, хотя они обходятся и недешево, здесь есть. Требует производство — заказывай нужный корм, компьютер не позволит отступлений от рецептуры.

Но это для свинофермы и птичника. У крупного рогатого скота свои потребности. Ему в первую очередь дай сено, сенаж, силос. Вот на это и работают луга и почти половина пахотной земли. Естественно, на первый план выходит сено. Есть оно — аппетит у животных лучше, поедаемость других кормов улучшается. Что же касается дойного стада, то попробуй не дать стельной корове килограмм-другой сенца. Поэтому и стараются запасти его побольше. Выручают в основном многолетние травы. И главное — сено всегда высшего качества. Помогает же в этом деле... барометр. Начинает падать давление — косовицу останавливают, растет — всю технику включают в работу.

— Ну уж тут враки, — может подумать даже председатель колхоза.

Согласен. При имеющейся у него кормоуборочной технике — это утопия. Но сновцы-то технически настолько вооружены, что могут себе позволить такую вольность: скосили, подворошили, высохшее сено сбили в валок — и пускай пресс. Между прочим, хочу расшифровать, что такое сбить в валок. Хозяйство купило в Германии два валкообразователя. Один берет на 7 метров, второй — на 11. После прохода этих машин ну просто ни травиночки на земле не остается. Во вспушенном валке травы за час-два доходят до кондиции. И тут же можно включать в работу прессы. А что касается закладки сенажа, то при использовании всей этой техники трава при влажности не выше 60 процентов поступает в траншеи за полтора дня. Конечно, трава — это просто название. С поля ведь ее отвозят от "Ягуара-840", который за час работы скашивает и измельчает 8-10 гектаров трав. Двое суток — и траншея в 1,5 тысячи тонн закрывается.

Когда ездили по полям, кто-то из дотошных председателей заметил: "А почему эту траву не скосили? Отчитались ведь, что второй укос завершили". Корчмит разъяснил, что специально оставили этот участок для добавки при закладке силоса из ячменной соломы. На поле под ячмень подсеяли клевер. Практика показала, что этот корм с влажностью 60 процентов не хуже сена.

В последние пару лет в хозяйстве пересмотрели отношение к клеверу и люцерне. Причина — обе культуры начали вымерзать. Стали практиковать подсев злаковых трав. В отдельные годы, как например, в прошлом, клевер погиб, однако выручила тимофеевка.

О ходе кормозаготовок лучше всего, конечно, говорит не то, что завершили второй укос трав. Главное — имеется 12 центнеров кормовых единиц травяных кормов на голову скота. Признайтесь, у кого есть больше. А там ведь, осенью, ждут своего часа 500 гектаров кукурузы. Только в конце сентября намерены убирать ее, и только на силос в стадии восковой спелости початков. Технику, которая измельчает кукурузу до 2 сантиметров, хозяйство имеет. Так что корм будет отменным.

НУ ЧТО, КАЖЕТСЯ, надо тому Корчмиту, если животноводство у него рентабельное, за прошлый год — плюс 26 процентов, переработка молока и мяса тоже дает хозяйству около 20 процентов прибыли? Нет же, десять лет назад проводили реконструкцию ферм, а сейчас опять ломать начали. Переделки идут по западному образцу, намерены содержать дойное стадо по немецкой технологии. Компьютер стал обычным предметом на фермах. Купили в Германии кормораздатчики-смесители. Так в зависимости от рациона они и раздают корм. Ушли от обычных кормушек и перешли на кормовые столы. Выиграли в том, что корм не закисает, как обычно бывает, а долго остается свежим.

А взять свиноводство. Во всех шести свинарниках-откормочниках раздача кормов идет на шведском оборудовании, которое намного облегчило труд обслуживающего персонала. Да и после реконструкции птицефермы, где применили голландское и бельгийское оборудование, производительность труда поднялась в четыре раза, расход газа и электроэнергии снизился в 2,5 раза.

И еще один штрих. Сегодня многие хозяева свиноферм охают и ахают, как использовать стоки. В "Снове" решили этот вопрос просто: в качестве утилизатора используют торфокрошку, которая сегодня стоит очень недешево. Жидкая фракция идет на поля, где возделывают кукурузу как монокультуру. Урожай — закачаешься

* * *

В этом материале я изложил только самую малость того, что видел и слышал во время поездки по хозяйству. Сновские уроки, несомненно, дали нашим "зубрам"-хозяйственникам немало поводов для раздумий. Вершин достигли. А дальше?

Петр ЖАРСКИЙ,
спец. корр. "Белорусской нивы".
Несвижский район.

ОТ РЕДАКЦИИ ГАЗЕТЫ "Белорусская нива". Кстати, как сообщили в управлении информации Минского облисполкома, коллектив агрокомбината "Снов" успешно завершил уборку зерновых и зернобобовых культур. Намолочено 15821 тонна зерна при плане 11825. Средняя урожайность составила 74,6 центнера. Таких показателей столичная область еще не знала. На тысячный рубеж в хозяйстве вышли 4 комбайнера и 7 водителей.

Коллектив агрокомбината намерен своевременно завершить весь комплекс сельскохозяйственных работ и внести достойный вклад в обеспечение продовольственной безопасности страны.

Поздравляем!

г. п. Кировск,
ул. Гагарина, 15а, кв.5,
ЯДВИГЕ КАЗИМИРОВНЕ ВОРОНИЧ
Дорогая, любимая мамочка!
Поздравляем тебя с днем рождения.
Прими наши самые искренние пожелания: здоровья, благополучия, счастливых и радостных дней, света, добра и теплоты от родных и друзей.
Пусть твоя жизнь
не знает суеты,
Пусть твои годы
будут молодыми,
Пусть дарят тебе
улыбки и цветы,
И никогда не
расставайся с ними.
Пусть твое сердце
дарит людям свет
И пусть он будет
искренен и светел,
Жить тебе в достатке
много-много лет
На этом трудном,
но прекрасном свете.
Елена, Николай, Димочка.

* * *

Дорогая и милая жена!
Сердечно поздравляю тебя с днем рождения.
Желаю счастья и добра,
И долгих лет цветенья,
Улыбок, нежности, тепла
В твой светлый праздник —
день рожденья.
А счастья, радости и смеха
Чтобы хватило на два века,
Чтоб говорили все всегда:
"Как эта женщина красива,
Как бесконечно молода!"
Муж.

— — — — —

д. М., шковичи,
1-ый пер. Тесовский, 15,
СОФЬИ АЛЕКСАНДРОВНЕ ТУРЛОВИЧ
Дорогая жена, любимая мамочка!
Поздравляем тебя, наша родная, с днем рождения.
Пожелать тебе хочется
нежное-нежное,
Чтоб прошла и по сердцу
тепло разошлось,
Чтоб забылись обиды
и горести прежние,
Те, что в жизни тебе
испытать довелось.
Пусть годы летят,
ты не будь им подвластна
Пусть в сердце добро
не исчезнет вовек,
Здоровья тебе
и огромного счастья,
Хороший, любимый,
родной человек.
Муж, сын.

— — — — —

г. п. Кировск,
3-й пер. Советский, 10, кв.5,
ВАЛЕНТИНЕ ФЁДОРОВНЕ ЗАХАРОВОЙ
Дорогая Валентина!
От всего сердца поздравляем тебя с юбилеем.
Года бегут, как ветер,
без оглядки,
Пройдут, расстают,
словно дым,
Важно то, чтоб
на любом десятке
Оставалось
сердце молодым!
Пусть виски
покрыты сединой
И выправка уже не та,
Желаем бодрости и силы
Сегодня, завтра
и на долгие года.
Соседки А.Н.Русецкая, и Е.М.Леванович.

"КУРСК": НЯЎЖО ГЭТА РЭАЛЬНАСЦЬ?

Сапраўды правы людзі, якія заўважылі: жнівень — сумны месяц для Расіі. Але тое, што адбылося дванаццатага жніўня — трагедыя для ўсяго чалавецтва. Ваенна-марскі флот не ведаў катастроф такога маштабу. Загінуў адзін з лепшых экіпажаў падводнага флоту Расіі. Чаму гэта адбылося? Хто вінаваты?

Дваццаць першага жніўня нарвежскія глыбакаводнікі вынеслі атамнай падлодцы "Курск" канчатковы прыгавор: усе адсекі затоплены, экіпаж загінуў. Не вытрымаўшы гэтай страшнай весткі, некалькі родзічаў загінуўшых трапілі ў рэанімацыю. Астатнія адмаўляюцца адзець жалобу да таго часу, пакуль не ўбачаць целы сваіх родных. Надзея, наіўная, амаль затухшая яшчэ жыве ў іх звар'яцелых ад гора сэрцах. Многія выказваюць прапановы аб прычынах трагедыі, але ВМФ Расіі больш схільны да версіі аб сутыкненні атамахода з невядомым аб'ектам. Быццам, невядомая падлодка знаходзілася на перыскопнай глыбіні, а "Курск" пачынаў усплыцце. Гэта пацвярджаецца і прабоінай у насавой частцы лодкі, якая ўвагнутая ва ўнутр, і невядомы прадмет, знойдзены за 300 метраў ад месца аварыі, нібы належачы таму самаму "аб'екту". Але ў такім выпадку паўстае два пытанні: першы — дзе ж дзяваўся гэты "невядомы" падводны "аб'ект"? Цячэннем змыла? Абсурд! Не думаю, што нават са скорасцю 2 вузлы ў гадзіну, яно магло знесці шматтонную лодку. Ці яна "аклямалася" і сваім ходам знікла з месца здарэння? Але, дазвольце, калі "Курск", здольны вытрымаць невялікі атамны выбух (у сувязі з устойлівасцю адпадае версія аб глыбіннай бомбе), увесь пакрыты трэшчынамі, то аб якім "аклямaнні" можа ісці размова?

І другое пытанне: для якіх мэт на борце атамнага падводнага крэйсера К-141 былі ўстаноўлены радарныя і лакацыйныя сістэмы? Ці расійскі флот дайшоў да таго, што ў мора выходзяць караблі з няспраўным абсталяваннем? Ці НАТАўскія

Рэзананс

субмарыны (дарэчы, НАТА сапраўды пацвердзіла іх прысутнасць у Баранцавым моры ў час вучэнняў Паўночнага флоту), адключыўшы ўсе рухавікі і сцішыўшыся, ганебна шпіёнілі, каб у выпадку канфлікту з Расіяй, ведаць, з кім мець справу? На тое, што яны прызнаюцца ў сваёй віне, у нас надзеі не было. Ды і вопыт у іх вялікі ў гэтай справе: колькі ўсяго было, а ні разу не прызналіся.

Брытанцы дзвюма рукамі ўхапіліся за версію выбуху. Коратка кажучы, тарпеды яны, маўляў, не правільна запусцілі (цікава, што ж там на атамнай падлодцы ўсе навабранцы былі, уключаючы і капітана), у выніку чаго і адбыўся выбух, а за ім ад дэтанацыі ўзарвалася другая ракета. Гэта тлумачыцца двума выбухамі, зафіксаванымі нарвежцамі. Ну тады скажыце, калі ласка, што рабіла побач з АПЛ "Курск" невядомая субмарына, якую выявілі ў першыя дні аперацыі разам з атамаходам, а пазней так загадкава знікшай? Грэлася ў цёплых водах Баранцава мора, ці ачышчала ілюмінатары, каб праверыць, ці дакладна выканаcontainsны загад свайго камандавання?

Усё гэта толькі здагадкі, але тое, што рабяты, загінуўшыя на "Курску", героі — ужо ні ў каго не выклікае сумненняў. Не аўтаматыка спрацавала (і гэта ўжо дакладна ўстаноўлена). Не, гэта яны цаной асабістых жыццяў адключылі рэактар, адрэзаўшы гэтым самым шлях да самастойнага выратавання. Цаной стасемнаццаці жыццяў, яны цалкам выключылі магчымасць радыёактыўнага забруджвання і выратавалі тым самым тысячы...

Замест эпілога.

Успамінаюцца словы карэспандэнта расійскай тэлекампаніі: "Ну што скажа жонка мічмана свайму дзіцяці, нарадзіўшамуся праз шэсць месяцаў пасля трагедыі? Праз шэсць месяцаў пасля гераічнай гібелі экіпажа легендарнага "Курска"? Што Расіі не хапіла ў 2000 годзе грошай на павелічэнне бюджэту ВМФ? І таму яго бацька не "хварэе" з ім за любімую футбольную каманду, не чытае казак перад сном, не паказвае на беразе сваю падводную людку?...

Напэўна, мала хто не згадзіцца з Прэзідэнтам Беларусі А.Р.Лукашэнкам з нагоды аб'яўлення 23 жніўня жалобы і ў нас. Для нас гібель экіпажа АПЛ "Курск" такая ж трагедыя. І кіламетры, што падзяляюць Мурманск і Беларусь, не ўмяншаюць наш боль. Ды і беларусы на крэйсеры былі. Двое...

Лілія БРЭТА.

* Аднакурснікі

Віталь Папкоў, якога вы бачыце на здымку злева, і Андрэй Панчкоўскі вучацца ў Жыліцкім сельскагаспадарчым каледжы. Аднакурснікі, нават займаюцца ў адной групе. Абодва перад гэтым закончылі прафесійныя вучылішчы з адзнакай. Віталь — Рэчыцкае, Андрэй — Слуцкае, дзе атрымалі прафесію майстроў сельскагаспадарчай вытворчасці. І зараз, у каледжы, яны займаюцца па непарыўнай інтэграванай сістэме прафесіянальнай адукацыі. Інакш кажучы, калі хлопцы закончаць каледж з адзнакай, то яны без экзаменаў становяцца студэнтамі Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі ці Гродзенскага сельскагаспадарчага універсітэта. Дык пажадаем юнакам поспехаў у вучобе ў новым навучальным годзе.

Фота Пятра Сурыновіча.

Тэхніка бяспекі

КАБ НЕ БЫЛО ПОЗНА

Сёлета праведзена праверка шэрагу прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў раёна па падрыхтоўцы да прадстаячага ацяпляльнага перыяду. Так, нядрэнна абстаяць справы ў аўтапарку-14, ААТ "Кіраўск-Лён", ПТВ-220, ПМК-255 і іншых. Аднак, ёсць такія суб'екты гаспадарання, дзе пакуль не прыступілі да правядзення падрыхтоўчых работ. Гэта, у першую чаргу, датычыцца УПП "Кіраўскі кансервавы завод", дрэваапрацоўчага камбіната.

Маюцца пэўныя пытанні і да кіраўніцтва ААТ "Кіраўскае райаграпрамтэхзабеспячэнне" па рамонту цеплатрасы, няспраўнасць якой можа прывесці да таго, што жыхары 230 кватэр па вуліцы імя Гагарына райцэнтра правядуць зіму ў холадзе, а таксама да кіраўніцтва РВА ЖКГ па рамонту цеплавой ізаляцыі цеплатрасы "Ільнозавод-вул. імя Валадарскага", што дазволіць значна скараціць страты цеплавой энергіі. А гэта не толькі сродкі кватэраз'ёмшчыкаў, а і бюджэту раёна.

Пачатак ацяпляльнага сезону — не за гарамі. І нельга чакаць, пакуль паляцяць "белыя мухі", а ўжо зараз сур'ёзна заняцца пытаннямі падрыхтоўкі да зімы. Толькі адных размоў тут мала, патрэбна распачынаць работы. Зіма чакаць не будзе.

Аляксандр ХРЫСТАЛЮБАЎ,
інспектар раённай інспекцыі дзяржэнерганагляду.

г. п. Кировск,
ул. Первомайская, 21,
СЕРГЕЮ ПЛАТОНОВИЧУ ТКАЧЕВУ
Уважаемый Сергей Платонович!
Сердечно поздравляем с днем рождения.
Пусть солнце сияет
за Вашим окном,
Пусть радость и мир
не покинут Ваш дом,
Пусть мимо проходят
печаль и невзгоды,
Здоровья и счастья
на долгие годы.
Чтоб жить —
не тужить
до 100 лет довелось,
Пусть сбудется все,
что еще не сбылось.
С глубоким чувством
уваженья,
Без лишних слов,
без лишних фраз,
Позвольте же
от всего сердца
Поздравить
с днем рожденья Вас!
Семья Богдановых.

Калектывы работнікаў рэдакцыі райгазеты "Кіравец" і друкарні выказваюць глыбокае спачуванне **Ніне Дзмітрыеўне КАПУСЦІНАЙ і яе СЯМ'І** з выпадку смерці **МАЦІ, ЦЕШЧЫ, БАБУЛІ, ПРАБАБУЛІ.**

Калектывы работнікаў рэдакцыі райгазеты "Кіравец" і друкарні выказваюць глыбокае спачуванне **Ніне Радзівонаўне МАРЦЮЧЭНКА і яе СЯМ'І** з выпадку смерці **СЯСТРЫ, ЦЁТКІ, БАБУЛІ.**

Сям'я Л.І.Хілько падзяляе вялікае гора з **Нінай Дзмітрыеўнай КАПУСЦІНАЙ, Ганнай Дзмітрыеўнай ГУКАВАЙ, Жанай Дзмітрыеўнай МУРАШКА і іх СЕМ'ЯМІ** з выпадку смерці **МАЦІ, ЦЕШЧЫ, БАБУЛІ, ПРАБАБУЛІ.**

Сем'і Трафіменка, Лук'янавай, Аўсянік, Жвірблеўскай выказваюць глыбокае спачуванне **Ніне Дзмітрыеўне КАПУСЦІНАЙ і яе СЯМ'І** з выпадку напаткаўшага іх гора — смерці **МАЦІ, ЦЕШЧЫ, БАБУЛІ, ПРАБАБУЛІ.**

Калектыў рабочых і служачых рамонтна-будаўнічага ўчастка выказвае глыбокае спачуванне **Юрыю Вячаслававічу ЯГОРАВУ і Аляксандру Леанідавічу ЛЯШКО** з выпадку смерці **МАЦІ.**

Суседзі Рымаравы, Кандрацэнкі, Стральцовы, Хамічэнкі, Русавы падзяляюць вялікае гора з **Іванам АНІСІМАВЫМ і яго СЯМ'ЁЙ** з выпадку смерці **МАЦІ, СВЯКРУХІ, БАБУЛІ.**

Сям'я А.Я.Сычеўскай выказвае глыбокае спачуванне **Тамары Міронаўне МІХАЛАП і яе СЯМ'І** з выпадку дачаснай смерці **МУЖА, БАЦЬКІ, ДЗЯДУЛІ Мікалая.**

Праўленне, прафкам калгаса "III з'езд Саветаў" выказваюць глыбокае спачуванне **Валянціне Васільеўне ЮРКАВЕЦ і яе СЯМ'І** з выпадку смерці **МУЖА, БАЦЬКІ, ДЗЯДУЛІ.**

Праўленне, прафкам калгаса "III з'езд Саветаў" глыбока смуткуюць з выпадку смерці **Зінаіды Канстанцінаўны КОСТКА** і выказваюць спачуванне **РОДНЫМ і БЛІЗКІМ** памёршай.

Вучні 8-га і 9-га класаў Скрыпліцкай СШ і іх класныя кіраўнікі М.А.Алейнік, І.Д.Бяляўская выказваюць глыбокае спачуванне **Вользе СЯМЁНАВАЙ і Марыне КАРАСЁВАЙ** з выпадку напаткаўшага іх гора — смерці **БАБУЛІ.**

Калектыў настаўнікаў і тэхработнікаў Скрыпліцкай СШ выказвае глыбокае спачуванне **Марыі Яўсееўне КАРАСЁВАЙ і яе СЯМ'І** з выпадку смерці **МАЦІ, ЦЕШЧЫ, БАБУЛІ.**

Рэдактар Пятро СУРЫНОВІЧ

Заснавальнікі:
Кіраўскі раённы выканаўчы камітэт,
Кіраўскі раённы Савет дэпутатаў,
рэдакцыя газеты "Кіравец".

Рэгістрацыйны № 285.
Падпісана да друку ў 17 гадзін.

Наш адрас: *Рэспубліка Беларусь, 213940, Магілёўская вобласць, г. п. Кіраўск, вул. Пушкінская, 15.*
Тэлефоны: *рэдактар 21-2-63, намеснік рэдактара, адказны сакратар, аддзел грамадска-палітычнага жыцця 21-5-69, аддзелы аграпрамысловага комплексу і экалогіі, пісьмаў і сацыяльных праблем 21-5-35, бухгалтэрыя 21-4-76, спецыялісты настольна-выдавецкай сістэмы 21-3-93.*

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і сапраўднасць фактаў.
Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннямі рэдакцыі.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Аб'ём — адзін друкаваны аркуш
Газета выходзіць у сераду і суботу на беларускай мове.
Індэкс газеты - 64077. Заказ 3540.
Бабруйская ўзбуйнёная друкарня імя Непагодзіна, вул. Сацыялістычная,103.
Друк афсетны. Тыраж жніўня 2777.